

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Інститут економіки, управління та інформаційних технологій
Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Управлінський облік»
на 2020-2021 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 4 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Бізнес-адміністрування»
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,

Карпенко Ольга Василівна

посада

к.е.н., професор,
професор кафедри бухгалтерського обліку і аудиту

Контактний телефон	+38-095-046-40-55
Електронна адреса	karpenko.olga11@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	http://www.buhoblic.puet.edu.ua/forstdz.php
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів знань та вмінь щодо формування системи наукових знань з організації та методики управлінського обліку, їх практичного застосування, вдосконалення з урахуванням передового зарубіжного й вітчизняного досвіду відповідно до потреб менеджерів та в умовах змін
Тривалість	2 кредити ЄКТС/60 годин (лекції 12 год., практичні заняття 12 год., самостійна робота 36 год.)
Форми та методи навчання	Лекції (в тому числі установча відео-лекція) та практичні заняття, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист виконаних практичних завдань та завдань для самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність ґрунтовних знань з вищої та прикладної математики; економічної теорії, мікро- та макроекономіки, економіки менеджменту
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.</p> <p>ПР 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку</p>	<p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями</p> <p>ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.</p>

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
показників для обґрунтування управлінських рішень	<p>СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.</p> <p>СК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.</p> <p>СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту</p> <p>СК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.</p> <p>СК8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.</p> <p>СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.</p> <p>СК13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Організація управлінського обліку, системи обліку і калькулювання		
Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<p>1. Ознайомлення зі змістом монографій, присвячених розвитку управлінського обліку та обліково-аналітичного забезпечення управління</p> <p>2. Скласти термінологічний словник до теми</p>
Тема 2. Класифікація і поведінка витрат	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<p>1. Підготувати повідомлення з таких питань :</p> <p>1. Технологічний аналіз поведінки витрат.</p> <p>2. Регресійний аналіз поведінки витрат.</p> <p>3. Спрощений статистичний аналіз поведінки витрат.</p> <p>2. Скласти термінологічний словник до теми</p>
Тема 3 .Система обліку і калькулювання за повними витратами	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<p>1. Підготувати доповіді на теми: «Розподіл непрямих витрат на виробництво спільних продуктів»; «Розподіл виробничих накладних витрат з використанням різних баз розподілу»</p> <p>2. Скласти термінологічний словник до теми</p>
Тема 4. Система облік і калькулювання за неповними (змінними) витратами	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<p>1. Підготувати реферат на тему «Багатоступеневий розрахунок маржинального доходу в умовах багато продуктового виробництва»</p> <p>2. Скласти термінологічний словник до теми</p>
Тема 5. Облік і калькулювання за нормативними витратами	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<p>1. Підготувати реферат на тему «Облік відхилень від стандартних витрат у різних системах калькулювання».</p> <p>2. Скласти термінологічний словник до теми</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Організація управлінського обліку, системи обліку і калькулювання		
Модуль 2. Специфічні методики управлінського обліку		
Тема 6. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підібрати відео-лекції з теми 6. 2. Побудувати графіки точки беззбитковості, взаємозв'язку «прибуток-обсяг», маржинального доходу на основі самостійно підбраного цифрового матеріалу 3. Підготувати реферат на тему «Аналіз чутливості прибутку: ситуація зміни обсягу продажу та постійних витрат; зміни ціни та обсягу продажу; зміни величини змінних витрат 4. Скласти термінологічний словник до теми
Тема 7. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати повідомлення на теми: <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Визначення оптимального економічного розміру замовлення (оптимальної партії) табличним та графічним методом. 1.2. Сутність стратегії максимізації максимальних результатів. 1.3. Сутність стратегії максимізації мінімальних результатів 1.4. Сутність стратегії мінімізації максимального жалю. 1.5. Вирішення моделі лінійного програмування. 2. Скласти термінологічний словник до теми
Тема 8. Бюджетування та контроль	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати реферат на тему «Методика підготовки фінансових бюджетів» 2. Скласти термінологічний словник до теми
Тема 9. Облік і контроль за центрами відповідальності	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<ol style="list-style-type: none"> 2. Підготувати реферати «Оцінка діяльності центрів відповідальності», «Подвійна трансфертна ціна». 2. Скласти термінологічний словник до теми
Тема 10. Стратегічний управлінський облік	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати повідомлення на тему: «Калькулювання життєвого цикл виробу», «Кайзен-костинг»

Інформаційні джерела

ОСНОВНІ

1. Голов С.Ф. Управлінський облік: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2018. – 400с.
2. Глобальні принципи управлінського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.help/article/globalni-principi-upravlinskogo-obliku/>
3. Карпенко О.В. Управлінський облік [текст]: навч. посіб. // О.В. Карпенко, Д.В. Карпенко – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.

4. Карпенко О.В. Управлінський облік [Електронний ресурс]: дистанційний курс для студентів спеціальності 071 „Облік і оподаткування” та 073» Менеджмент» / О.В. Карпенко – Полтава : ПУЕТ, 2020 – Режим доступу : <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1431>

5. Нападовська Л.В. Управлінський облік: Підручник / Л.В. Нападовська – 2-ге вид., доопрац. та доп. – Київ. нац. торг. екон. ун-т, 2010. – 648 с

ДОДАТКОВІ

6. Дерій В.А. Витрати і доходи підприємств у системі обліку та контролю: монографія. – Тернопіль: ТНЕУ, Економічна думка», 2009. – 272 с.

7. Карпенко О.В. Інституційний підхід до розвитку управлінського обліку // О.В. Карпенко, Д.В. Головіна, В.С. Муковіз // Науковий вісник ПУЕТ, серія Економічні науки, 2018 – №3 – С.9-15.

8. Карпенко О.В. Управлінський облік: організація, методологія, методика викладання: Монографія. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2005. – 341 с.

9. Карпенко О.В. Управлінський облік. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни студентами спеціальності 8.18010016 «Бізнес-адміністрування» за КМСОНП ПУЕТ/ О.В. Карпенко, Н.В. Хоменко, Д.В. Карпенко. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2012. – 245 с. – Режим доступу: ЕЧЗ ПУЕТ

10. Куцик П. О. Управлінський облік операційної діяльності підприємств оптової торгівлі : монографія / П. О. Куцик, В. І. Бачинський, О. А. Полянська [за заг. ред. П. О. Куцика]. – Львів : Видавництво “Растр-7”, 2015. – 312 с.

11. Пилипенко А.А. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємств та об’єднань : монографія / А.А. Пилипенко - Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. – 344 с.

12. Редченко К. І. Управління бізнес-процесами підприємств роздрібною торгівлю : [монографія] / Гелей Л. О., Редченко К. І. – Львів : СПОЛОМ, 2015. – 224 с. – 13,0 друк. ар

13. Соболев Г. О. Бюджетування на основі калькулювання неповної собівартості як інструмент контролю / Г. О. Соболев // Організаційно-методичні аспекти удосконалення управлінського обліку суб’єктів господарювання: звіт з науково-дослідної теми [номер державної реєстрації 0109U006955] / О. В. Карпенко, Г. О. Соболев [та ін.]. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2016. – 355 с. – С. 139–149. + [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/5824>

14. Огійчук М. Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підручник / за ред. М. Ф. Огійчука. – 6-е вид., переробл. і доповн. – К. : Алерта, 2011. – 1042 с.

15. Прохар Н.В. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики: монографія/ Н.В. Прохар, Ю.О. Ночовна. – Полтава: ПУЕТ, 2012. – 257 с.

16. Фаріон І.Д. Управлінський облік [текст] : підруч. / [І.Д. Фаріон, Т.М. Писаренко]. - К.: Центр учбової літератури, 2012. – 792 с.

18. Фомина О.В. Управлінський облік у торгівлі : монографія / О.В. Фомина. – Київ : Київ. Нац. торг. – екон. ун-т, 2016. – 468 с.

19. <https://www.youtube.com/watch?v=ujc-WR0bmJ8&feature=youtu.be>

20. <http://federation.faaf.org.ua/novini/147-44427834.html>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов’язковим компонентом. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (2 бали); захист виконаних практичних завдань та завдань для самостійної роботи (7 балів) тестування (7 балів); поточна модульна робота (9 балів)	25
Модуль 2 (теми 6-10): відвідування занять (2 бали); захист виконаних практичних завдань та завдань для самостійної роботи (4 балів); тестування (4 балів); поточна модульна робота (15 балів)	25
Виконання тестів вихідного контролю	10
Разом	60

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни